

MWANAMKE
KATIKA
HARAKATI ZA MAGEUZI

المرأة والثورة

Kimeandikwa na:
Sheikh Hassan Musa al-Saffar

Kimetarjumiwa na:
Muhammad A. Bahsan

ترجمة

المرأة والثورة

تأليف

الشيخ حسن بن موسى الصفار

من اللغة العربية إلى اللغة السواحلية

©Haki ya kunakili imehifadhiwa na:
AL-ITRAH FOUNDATION

ISBN: 978 – 9987 – 17 – 093 – 7

Kimeandikwa na:
Sheikh Hassan Musa al-Saffar

Kimetarjumiwa na:
Muhammad A. Bahsan

Kimehaririwa na:
Alhaji Hemedi Lubumba

Kimepitwa na:
Mubarak A. Tila

Kimepangwa katika Kompyuta na:
Al-Itrah Foundation

Toleo la kwanza: Machi, 2015
Nakala: 2000

Kimetolewa na kuchapishwa na:
Alitrah Foundation
S.L.P. - 19701, Dar es Salaam, Tanzania
Simu: +255 22 2110640 / 2127555
Barua Pepe: alitrah@yahoo.com
Tovuti: www.ibn-tv-com
Katika mtandao: w.w.w.alitrah.info

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

*Kwa Jina la Mwenyezi Mungu,
Mwingi wa Rehema Mwenye kurehemu.*

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلَيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَيَقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطْبِعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ سَيِّرَ حُمُّمُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

“Na waumini wanaume na waumini wanawake ni marafiki wao kwa wao; huamrishana mema na kukatazana maovu, na husimamisha swala, na hutoa zaka, na humtii Mwenyezi Mungu na Mtume Wake. Hao Mwenyezi Mungu atawarehemu. Haki-ka Mwenyezi Mungu ni Mwenye nguvu Mwenye hekima.” (Qur’ani, 9:71).

YALIYOMO

Neno la Mchapishaji	1
Utangulizi.....	3
Wanawake Hawakutaka Isipokuwa Washiriki Katika Mageuzi	5
Amemuweka Mume Wake Katika Njia Ya Mageuzi Kwa Neno	10
Mwanamke ni Zaidi ya Mwanamume	18
Mwanamke Atoa Mali Yake Kwa Ajili Ya Mageuzi	27
Mwanamke Alikataa Maji Kwa Lengo La Kuungana naMageuzi	32
Mwanamke Alifaulu Kwa Kufa Kishahidi	37

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

NENO LA MCHAPISHAJI

Kitabu ulichonacho mikononi mwako asili yake ni cha lugha ya Kiaribu kwa jina la, *al-Mar'ah wa ath-Tawrah* kilichoandikwa na Sheikh Hasan Musa as-Saffar. Sisi tumekiita, *Mwanamke na Harakati za Mageuzi*.

Hiki ni kitabu kinachoelezea uwezo wa mwanamke katika mapambano ya kujikomboa kutoka kwenye makucha ya wakandamizaji na madikteta.

Mwandishi wa kitabu hiki anatuletea visa ambavyo mwanamke alishiriki katika mapambano sambamba na wanaume na kuonesha ushujaa mkubwa sana kinyume na wanavyodhania watu wengine.

Uislamu haumbagui mwanamke katika kuhudumia jamii katika nyanja zote ilimradi tu awe katika mipaka ya sheria za Kiislamu. Halikadhalika mwanamke katika Uislamu amepewa hadhi ya juu sana kuliko hata ya mwanamume.

Tumekiona kitabu hiki ni chenye manufaa sana hususan wakati huu ambapo mwanamke anadhalilishwa sana bila ya yeye mwe-nyewe kujua. Wanatembezwa uchi, wamegeuzwa kuwa bidhaa - huku wenyewe wakiwa wameridhika na kusema kwamba hiyo ndio haki na usawa.

Taasisi yetu ya al-Itrah imeamua kukichapisha kitabu hiki kwa lugha ya Kiswahili kwa madhumuni yake yaleyale ya kuwahudumia Waislamu wazungumzaji wa lugha ya Kiswahili. Ni matumaini yetu kwamba kitabu hiki kitakuwa na manufaa makubwa kwao.

Tunamshukuru ndugu yetu Muhammad A. Bahsan kwa kufanikisha tarjuma ya kitabu hiki katika lugha ya Kiswahili, pia na wale wote waliosaidia kwa njia moja au nyingine hadi kufanikisha chapisho la toleo hili kuchapishwa na kuwa mikononi mwa wasomaji. Allah awalipe wote malipo mema hapa duniani na kesho Akhera pia. Amin!

**Mchapishaji
Al-Itrah Foundation**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

UTANGULIZI

Ardhi ya Kiislamu ilifuka moto wa hasira na mabadiliko dhidi ya wakoloni na vibaraka wake wakandamizaji, na sauti za Takbira za Kimageuzi zikanyanyuka upya katika kila sehemu, zikiwa na lengo la kumaliza kipindi cha siasa za kigeni na ujinga, na kuanza upya zama za Uislamu, zama za wanyonge, zama za Mujahidina, zama za mageuzi, zama za kujitegemea na uhuru...

Na Mwenyezi Mungu alifungua milango ya ushindi kwa kupitia mikono ya wanamageuzi wa taifa la Kiislamu la Iran, na Mageuzi ya Kiislamu yakafanikiwa chini ya uongozi wa Imamu Khomein katika nchi ambayo ilikuwa ni kitovu cha utawala wa ukandamizaji na udikteta.

Mataifa mengine yalielekeza macho yao kwenye mageuzi haya ya Kiislamu, ili wapate kujifunza kutoka humo namna ya kupata ushindi na kufanikiwa, na kujifunza kutokana na uzoefu wa mageuzi hayo ya kupigiwa mfano, namna ya kukabiliana na watawala wakan-damizaji na madikteta. Ukiangalia namna wananchi Waislamu wa Irani walivyoendesha mapambano yao, utaona kwa uwazi nafasi ali-yokuwa nayo mwanamke wa Kiislamu katika mageuzi haya matukufu tokea kuanzishwa kwake, kwani mwanamke wa Kiirani alikuwa akifanya kazi ya kusambaza vipeperushi kwa njia ya siri, na kisha kushiriki katika mandamano ya mamilioni ya watu, mandamano am-bayo hayajawahi kushuhudiwa katika ulimwengu, mpaka pale juu la ushindi lilipochomoza. Mwanamke huyo sasa amekuwa akitengeneza kombora na kubeba silaha pamoja na mwanamme katika kambi

za walinzi wa Mageuzi ya Kiislamu, kwa lengo la kupambana dhidi ya maadui wa mageuzi na wale wenye kuyafanya vitimbi.

Kutokana na nafasi hii adhimu ya kishujaa ambayo mwanamke wa kijahidina aliyoionesha katika nchi ya Irani, watu wameshangawza naye, na baadhi ya wanachuoni wa Dini wenye mawazo finyu wanaona kwamba hali hii ni uchupaji mipaka iliyowekwa na Uislamu! Na wengine wanaona kwamba ni aina ya utandawazi na maendeleo ambayo Waislamu wameyapata kutokana na kuathirika kwao na tamaduni za kisasa, tamaduni ambazo zinatoa haki sawa kati ya mwanamke na mwanamme na kumpa mwanamke uhuru kamili!

Na ukweli ni kwamba, hajulikani na wengi ya kwamba mambo aliyoafanya mwanamke mwenye mwamko katika kufanikisha mageuzi katika nchi ya Irani, haikuwa isipokuwa ni kutekeleza wajibu alionao mwanamke wa Kiislamu kama Mwenyezi Mungu alivyomtaka na kama Uislamu unavyofunza.

Na kwa ajili ya mwanamke wa Kiislamu kutoa mchango wake ulio sahihi katika mageuzi haya ya Kiislamu, na katika mapambano yake ya kihistoria, kwa ajili ya mwanamke wa kimageuzi wa Kiirani kuwa ni kigezo chema kwa wanawake wote wa Kiislamu na wenye kudhulumiwa katika ulimwengu, natanguliza kijitabu hiki chenye kueleza msimamo wa mwanamke Muumini na namna alivyokuwa na mwamko katika kutambua mageuzi mbalimbali na hasa mageuzi ya Imam Husein (as) Na kijitabu hiki kilikuwa kimeandaliwa kabla ya kuanza matukio ya Mageuzi Matukufu ya Irani.

Natarajia kupata tawfiki ya yale niliyokusidia, na Mwenyezi Mungu Ndiye Mwenye kufanikisha na Ndiye Msaidizi.

Hasan Musa al-Saffar,
Shibhu Jaziratul Arabiya – Al Qatif,
12\4\ 1399 Hijria

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

WANAWAKE HAWAKUTAKA ISIPOKUWA WASHIRIKI KATIKA MAGEUZI

Mageuzi sio safari ya kisiasa au jambo la kujifurahisha, au mazoezi ya kujiburudisha ili watu washindane na kukimbia katika kushiriki. Hakika mageuzi ni jambo la kujitoa muhanga kwa kila kitu chenye maslahi kiroho na kimwili, na kutoa kila anachokimiliki mtu, mionganoni mwa mali, juhudhi na uhai. Matunda ya mageuzi hayapatikani isipokuwa kwa yule mwenye kuilea nafsi yake katika kujitoa muhanga na kutoa mali.

Mwalimu wa mageuzi na bwana wa mashahidi; Abu Abdillahi Husein (as) alisema: “Tambueni! Ambaye yuko tayari kutoa kwa ajili yetu nafsi yake, ambaye nafsi yake iko tayari kukutana na Mwenezezi Mungu, basi na asafiri pamoja nasi.”¹

Kutokana na hali hii, washiriki wa mageuzi walikuwa wachache, kwani kila mmoja alikuwa akitoa udhuru na kutengeneza sababu na kushikamana na visingizio ili ajiepushe na masaibu ya mageuzi na yale yanayohitajika, mionganoni mwa kujitoa muhanga na kutoa mali.

Qur’ani Tukufu inazungumzia juu ya kundi la watu wa aina hii ambaeo ilikuwa hakujapatikana katika nyoyo zao hali ya kujitoa muhanga na kutoa mali zao, basi wakawa wanatafuta sababu za kujizua kwa kushiriki moja kati ya vita vyta Kiislamu. Sababu walizozitoa kwa Mtume (saww) ni madai kwamba pindi watakapotoka maadui

---

¹ Mionganoni mwa Hotuba zake wakati alipokuwa anaondoka Makka.

watazishambulia nyumba zao, kwa hivyo ni vyema wabakie ili wazihami nyumba zao pamoja na familia zao! Qur’ani Tukufu imeikataa sababu hii na kuzifedhehesha nafsi zao zilizojaa woga, anasema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ بَيْرَبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ
فَارْجُعوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ
بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

“Na kundi moja mionganoni mwao liliposema: Enyi watu wa Yathriba! Hapana pa kukaa nyinyi leo, basi rudini. Na kundi jingine mionganoni mwao likaomba ruhusa kwa Mtume wakisema: Hakika nyumba zetu ni tupu. Wala hazikuwa ni tupu; hawakutaka ila kukimbia tu.”
(Qur’ani, 33:13).

Huu ndio msimamo wa watu waoga wenye kuzembea, ambao imani haikuingia katika nafsi zao kiasi cha kuwafanya wawe tayari kujitoa muhanga na kutoa mali zao. Ama Waumini wa kweli ambao waliziandaa nafsi zao na kuzilea juu ya kutoa mali zao na kujitoa muhanga, hutamani iwjajie fursa ya kupigania katika Dini ya Mwenyezi Mungu, huku wakiwa na shauku ya kukutana na Mwenyezi Mungu na hali wakiwa wametapakaa damu ya mashahidi. Watu hao hunyanya mikono yao kwa kumuomba Mwenyezi Mungu: “Na tuwafikishe kufa katika njia Yako, Ewe Mwenyezi Mungu! Nijaalie mionganoni mwa wale ambao utainusuru Dini Yako kwa kuititia wao, na wala usinibadilishe na mwingine.”

Qur’ani Tukufu inaeleza sababu iliyopelekea tofauti ya misimamo ya wanamageuzi na wale wenye kujizuia, kuwa ni kiwango cha imani kilichopo kwa mtu na namna ya kuitayarisha nafsi yake kuitoa muhanga na kutoa mali. Mwanamageuzi husukumwa na imani yake

ya ndani na yale malezi aliyoyapata, wakati ambapo mwenye kujiuzua kushiriki katika mageuzi ni mtu ambaye hamiliki imani na wala hakuitayarisha nafsi yake au kuizoesha kutoa na kujitolea muhanga, Mwenyezi Mungu anasema:

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ
يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ
إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَارْتَابُتْ قُلُوبُهُمْ فِيهِمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ وَلَوْ
أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَاَعْدُوا اللَّهُ عُدُّةً وَلَكِنْ كَرَهَ اللَّهُ
أَنْبَعَثَهُمْ فَتَبَطَّهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

“Hawatakuomba ruhusa wale ambao wanamwamini Mwenyezi Mungu na siku ya mwisho ya kuacha kupigana jihadi kwa mali zao na nafsi zao. Na Mwenyezi Mungu ni Mwenye kuwajua wenyetakua. Hakika wanaokuomba ruhusa ni wale tu wasiomwamini Mwenyezi Mungu na siku ya mwisho, na nyoyo zao zikatia shaka; kwa hiyo wanasisatisa katika shaka yao. Lau wangelitaka kutoka bila shaka wangeliandalia maandalio. Lakini Mwenyezi Mungu alichukia kutoka kwao, kwa hiyo akawazuia na ikasemwa: Kaeni pamoja na wakaaao.” (Qur’ani, 9:44-46).

Na wakati Imamu Husein (as) alipotangaza mageuzi yake matukufu, watu wengi walijizuia kushiriki pamoja naye, ni kwa sababu nafsi zao zilikuwa zinasumbuliwa na udhaifu, na kutokuwa na maandalizi ya kujitolea na kujitoa muhanga. Na wale waliokwenda naye katika mageuzi yake ni wale waliozii marisha nyoyo zao kwa

imani, na kukawa na maandalizi katika nafsi zao, na wanawake walikuwa wanawakilisha sehemu kubwa katika mageuzi ya Imamu Hussein (as).

Wanawake hawa walioshiriki katika mageuzi ya Imamu Hussein (as) hawakuwa ni wasiojua matokeo ya mageuzi hayo, na yale yatakayowasibu mionganoni mwa matatizo na mashaka, bali walikuwa wanayaelewa yote hayo, na mara nyingi Imamu Husein (as) alikuwa akiwakumbusha, na wala hawakuwa ni wenyewe kulazimishwa kuto-ka, bali ilikuwa inawezekana kila mmoja kutoa sababu ya kutoshiriki kwa kudai kwamba anashughulikia familia yake na kazi zake za nyumbani kwake na majukumu yake ya kimalezi, na hatimaye kuba-kia katika raha bila ya kusibiwa na mikiki ya mageuzi. Jambo hili lilikuwa linawezekana, lakini walikataa isipokuwa washiriki katika mageuzi. Hiyo ilitokana na msukumo wa kiimani wa hali ya juu na mtazamo wao wa uhakika na matayarisho ya nafsi zao katika kujitaa muhanga.

Kwa mfano, Bibi shujaa, Zainabu binti Ali (as), mume wake (Abdullah ibn Ja'far) alikuwa kipofu. Iliwezekana kwa Bibi Zain-abu kutoa sababu ya kutoshiriki katika mageuzi kutokana na hali ya mume wake huyu aliyekuwa kipofu, lakini ni kwamba alikuwa akitafuta fursa ya kujitaa muhanga katika njia ya Mwenyezi Mungu na kwa ajili ya kuuokoa umma dhidi ya utawala wa kidhalimu. Kwa hivyo aliomba ruhusa kutoka kwa mume wake ili aungane na kaka yake (Imamu Husein) katika safari ya mageuzi, na kwa vile mume wake alikuwa ni mtu aliyekuwa na ufahamu tosha, alimruhusu na kumshajiisha.

Historia inatwambia kwamba, wakati Abdullah ibn Abbas alipokwenda kumuaga Imamu Husein (as) baada ya kukata shauri ya kuondoka Makka na kwenda Iraqi kwa ajili ya kusimamisha mageuzi yake, alimwambia: “Nifanywe kuwa ni fidia kwako ewe Hu-

sein! Ikiwa hakuna budi ila uondoke kuelekea katika mji wa Kufa, basi usiende pamoja na familia yako na wanawake wako...!”Imamu Husein (as) alimjibu kwa kujua kwamba wanawake hawa wanajukumu la kukamilisha mageuzi yake matukufu, alisema: “Mwenyezi Mungu ametaka kuwaona wakiwa ni mateka.”

Ibn Abbas alisikia kilio nyuma yake na pia sauti ya msemaji inayosema: “Ewe Ibn Abbas unampa ushauri Bwana wetu na Kiongozi wetu atuache hapa na aende peke yake? Hapana! Bali tutaishi pamoja naye na tutakufa pamoja naye, je zama itatubakisha bila ya yeye!?” Ibn Abbas akageuka nyuma, hapo akamuona mzungumzaji wa maneno haya ni Bibi Zainabu binti Ali (as).

Kwa hakika Bibi Zainabu (as) alikuwa akielezea misimamo ya wanawake wa nyumba ya Mtume (saww) ambao walikataa isi-pokuwa nao washiriki katika mageuzi na kujitaa muhanga, ambapo mkweli huyakimbilia na yule mwenye udhaifu wa imani hujiweka kando.

AMEMUWEKA MUME WAKE KATIKA NJIA YA MAGEUZI KWA NENO

Neno Lina majukumu Mazito na Amana Kubwa:

Neno ni chanzo cha kila chenye kuwepo, na lenye kuleta mab-adiliko ya aina yote, na ni silaha ya Manabii wote na Mitume, Maimamu na waleta maendeleo. Pia neno ni njia ya kila ulinganio na itikadi, na ni gurudumu la kila fikra na mawazo, na ni sababu ya kila tukio zuri au baya.

Qur’ani Tukufu imelifanya neno kuwa ni alama ya matakwa ya Mwenyezi Mungu Mtukufu katika kuviumba viumbe, na neno ‘*Kun*’ (kuwa) ni alama ambayo kwayo hupatikana viumbe, anasema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

“Hakika amri Yake anapotaka kitu ni kukiambia tu: Kuwa! Na kinakuwa.” (Qur’ani, 36:82).

Na maelekezo ya Mwenyezi Mungu kwa waja wake, huwa kwa njia ya neno ambalo huwafunulia Manabii na Mitume. Na shetani (ibilisi) alianza harakati zake za kumpotosha mwanadamu kwa njia ya neno, pale alipomwambia Baba yetu Adam wakati alipokuwa Peponi:

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدْلُكَ عَلَىٰ
شَجَرَةِ الْخَلْدِ وَمُلَكٍ لَا يَبْلَىٰ

“Lakini shetani alimtia wasiwasi, akamwambia: Ewe Adam! Nikujulishe mti wa kuishi milele na ufalme usiokoma.” (Qur’ani, 20:120).

Na wakati Bibi Mtoharifu, Maryamu (as) alipomzaa mtoto wake Mtukufu, Isa ibn Maryamu kwa uwezo wa Mwenyezi Mungu Mtukufu, bila ya kukutana na mwanamme, hapo kuliibuka shaka juu ya utukufu wake, kiasi cha kuifanya hali kuwa ngumu sana. Basi neno la mtoto wake, Isa ibn Maryamu, ndilo lililokuwa suluhisho na ufumbuzi, neno ambalo lilifuta shaka zote na kuondosha tuhuma zote, kwani aliwathibitishia kwa kupitia neno huku akiwa ni mtoto mchanga ya kwamba kuzaliwa kwake ni kwa njia ya miujiza kutoka kwa Mwenyezi Mungu, na si jambo linaloingia katika kanuni na taratibu walizozizoea, Mwenyezi Mungu anasema:

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرِيمُ لَقَدْ جَنْتِ شَيْئًا
فَرِيًّا يَا أَخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأٌ سَوْءٌ
وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ
مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ أَتَانِي
الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

“Akaenda naye kwa jamaa zake amembeba. Wakasema: Ewe Maryam! Hakika umeleta kitu cha ajabu. Ewe dada wa Harun! Baba yako hakuwa mtu muovu wala mama yako hakuwa kahaba. Ndipo akaa-

shiria kwake. Wakasema: Tutamsemeshaje aliye bado mdogo sunsi? Akasema: Hakika mimi ni mja wa Mwenyezi Mungu amenipa Kitabu na amenifanya ni Nabii.” (Qur’ani,19:27-30).

Kwa hivyo neno ni silaha muhimu anayoimiliki mwanadamu, lakini ni silaha yenye ncha mbili, kiasi ambacho mtu anaweza kuitumia katika njia ya kheri na kuweza kujivunia matunda mazuri na matukio mazuri, na hasara itakuwa ni ya kwake ikiwa atalitumia neno hilo katika njia mbaya, kwani uovu na uharibifu utamrudia mwenyewe.

Neno ni neno tu, lakini pindi neno linapokuwa zuri litazalisha maua ya waridi na maua ambayo yatanukisha mazingira ya maisha. Pindi neno linapokuwa baya, halitozalisha isipokuwa miba ambayo humchoma mtu wake na kuchafua mazingira. Mfano mzuri ni ule uliopigwa na Qur’ani kuhusiana na neno katika hali zote mbili, kama Mwenyezi Mungu anavyosema:

وَآتَكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعْدُوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصُو هَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنَبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلَنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبَعَّنِي فَإِنَّهُ مِنِي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

“Na akawapa kila mlichomuomba. Na mkihisabu neema za Mwenyezi Mungu hamuwezi kuzidhibiti. Hakika mtu ni dhalimu mkubwa, mwingi wa kukufuru. Na Ibrahim aliposema: Ewe Mola Wangu! Ujaalie mji huu uwe wa amani na uniepushe mimi na wanangu na kuabudu masanamu. Ewe Mola Wangu! Hakika hayo yamewapoteza

watu wengi. Basi atakayenifuata, hakika huyo ni katika mimi na atakayeniasi basi hakika Wewe ni Mwingi wa maghufira, Mwenye kurehemu.” (Qur’ani,14:34-36).

Kwa hivyo, mafunzo ya Uislamu yamekuja kumtanabahisha mwanadamu juu ya umuhimu wa neno na uzito wake, huku Uislamu ukimuhakikishia kwamba ye ye ndiye mhusika wa neno na athari zake, kwani hakuna neno lolote litamkwalo ambalo halitahesabiwa, bali mwanadamu ni mhusika wa kila neno analolitamka, ikiwa ni neno zuri atapata malipo yake, na ikiwa ni ovu atalipwa thamani yake kwa kupata adhabu, Mwenyezi Mungu anasema:

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدِيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

“Hatamki neno ila karibu yake yupo mwangalizi tayari.”
(Qur’ani, 50:18).

Na Mtume (saww) anasema wakati alipokuwa akimuusia Abu Dharr al-Ghaffariy (r.a): “Ewe Abu Dharr, hakika mtu huzungumza neno katika kikao ili awachecheshe kwa neno hilo, basi mtu huyo atatumukia katika Jahannam kati ya mbingu na ardhi.”²

Kwa hivyo ni juu ya Muumini kuinyanya silaha ya neno kwa ajili ya kuitumikia risala yake, imani yake na kwa ajili ya umma wake na nchi yake. Kwa kufanya hivyo atawea kuwaongoa watu kwenye haki na kuwaingizia yale yaliyo na kheri katika nyoyo zao. Imepoke-wa kutoka katika hadithi ya Mtume (saww) akisema:“Mwislamu hakumpa zawadi ndugu yake iliyobora zaidi kuliko neno lenye hekima, kwayo Mwenyezi Mungu humzidishia uongofu au kwayo humzuia dhidi ya uovu.”³

² Al-Waidhu: Jz.6,Uk.35.

³ Safinatul Bihari: Jz.2, Uk.293.

Kwa hivyo basi, tunyanyue silaha ya neno kwa ajili ya kuitumikia itikadi yetu na kwa ajili ya maslahi ya umma wetu. Ni mara nyingi neno limeweza kuleta mageuzi na kuibadilisha historia, na ni mara nyingi neno limefanya mabadiliko na kubakia kuwa ni alama kwa kizazi, na mara nyingi neno limemtoa mtu katika upotevu na kumpeleka katika uongofu na wema.

Katika mageuzi ya Karbala neno lilikuwa na nafasi kubwa. Likiwa linalingana na damu ya mashahidi, na mwanamke katika mageuzi haya alikuwa na neno la mageuzi ambalo lilikuwa na nafasi kubwa. Neno la mwanamke wa kimageuzi lilikuwa ni kichocheo na kishajiisho cha mapambano na kipigo dhidi ya nafsi za waungaji mkono wa utawala wa Yazidi na jeshi lake. Lilidhoofisha dhamira zao na kutibia malengo yao.

Na huku kuwahutubia watu, kunabainisha wazi juu ya ukweli wa mageuzi na malengo yake, na kuchana mapazia ya kivuli na kuvibomoa vyombo vya habari vya utawala. Kwa hakika neno lililotoka kwenye kinywa cha mwanamke, limefanya kazi kubwa yenyе kulgeng kuwatengeneza mashujaa na wenye kujitaa muhanga.

Je, mmesikia kuhusiana na ushujaa wa Zuheir ibn Qayni, ambaye Imamu Husein (as) alimfanya kamanda kwenye upande wa kulia wa jeshi lake? Zuheir alikuwa amejawa na ushupavu na hamasa ya hali ya juu, alimwambia Imamu Husein (as): “Naapa kwa Mwenyezi Mungu, lau kama dunia ingekuwa imebakia nasi, na sisi tutkawa ni wenye kuishi humo milele, basi kuicha hii dunia kwa ajili ya kukunusuru wewe na kushikamana nawe, ni jambo tunalopendezwa nalo zaidi kuliko kubakia humo.”

Zuheir alisema kwa mara nyingine: “Naapa kwa Mwenyezi Mungu, napenda lau kama nitauliwa kisha nikafufuliwa, kisha nikauliwa tena, mpaka niuwawe katika hali hii mara elfu moja, ili tu kwa kifo hiki Mwenyezi Mungu akulinde wewe dhidi ya kifo pamoja na vi-

jana hawa wa familia yako.” Zuheir alikuwa akipambana dhidi ya maadui katika uwanja wa kivita na akiwapiga na kuwachoma huku akisema: “Mimi ni Zuheir na mimi ni mtoto wa Qayni, napambana nao kwa ajili ya kumlinda Husein.”

Shujaa huyu huko nyuma alikuwa na mitazamo iliyo dhidi ya mageuzi! Lakini kauli ya ukweli iliyotoka katika kinywa cha mke wake aliye Muumini, ilikuwa ndio sababu ya kubadili msimamo wake, na hatimaye kujiunga na safu ya watetezi wa akida na imani. - Basi ni nini kilitokea? - Historia inatuambia kupitia kwa mmoja wa wapokeaji:

“Tulikuwa pamoja na Zuheir ibn Qayni al-Bajliy wakati tulipokuwa tunatoka Makka baada ya kumalizika ibada ya Hijja. Tukawa tunafuatana na msafara wa Husein (as). Kulikuwa hakuna kitu tulichokuwa tukikichukia kuliko kuongozana na msafara huo. Wakati ambao Husein (as) alipokuwa akitembea Zuheir ibn Qayni alikuwa akijiweka nyuma, na wakati Husein (as) anaposhuka katika kituo fulani, Zuheir alikuwa akitangulia mbele. Ilitokea siku moja, ikawa hatuna budi ila tushuke katika kituo fulani. Husein akakaa upande mmoja na sisi tukakaa upande mwengine. Wakati tulipokuwa tumekaa na kula chakula chetu, mara akaja mjambe wa Husein, akasalimia na kuingia, kisha akasema: ‘Ewe Zuheir ibn Qayni, hakika Abu Abdillahi Husein amenituma kwako, anakutaka umuendee.’

Kila mtu alikiacha chakula kilichokuwa mkononi mwake na kimya kikubwa kikatanda, kana kwamba kulikuwa na ndege katika vichwa vyetu, hiyo ni kutokana na jinsi Zuheir alivyokuwa aki-chukia kwenda kwa Husein...! Lakini mke wa Zuheir (ambaye jina lake ni Dalham binti Amru) aliweza kuvunja ukimya kutokana na kauli nzito ya mageuzi, kwa kumwelekea mume wake na kumwambia: ‘Ewe Zuheir, Mtoto wa Mtume wa Mwenyezi Mungu anakuita

na hutaki kumuitikia?! Utakaso ni wa Mwenyezi Mungu, ni bora ungemwendea na ukasikiliza kauli yake.'Kisha yule mke wake akaondoka. Kauli hii yenye ikhlasi iliingia kwa mshangao katika nafsi ya Zuheir, ikamfanya aachane na kule kusitasita kwake, na akaitikia wito wa mjumbe wa Husein (as), licha ya kwamba katika nafsi yake kulikuwa na namna fulani ya kuchukia.

Imamu Husein (as) alimkabili na kuzungumza naye sana juu ya sababu ya mageuzi yake na malengo yake na kumwekea mbele yake shabaha yake, na akamkumbusha hadithi ambayo Zuheir atatuambia baadaye. Hapa Zuheir alichukua maamuzi mazito yenye kukizana na maisha yake ya zamani, na kuanza ukurasa wa maisha mapya chini ya bendera ya mageuzi na mapambano kwa ajili ya njia ya Mwenyezi Mungu na kwa ajili ya watu wanyonge.

Zuheir alirejea kwa watu wake huku furaha ikiwa imetanda katika uso wake, aliamrisha mizigo yake yote ipelekwe katika maheema ya Imamu Husein (as).Kisha Zuheir alimwelekea mke wake na kumwambia:'Wewe ni mwenye kuachwa, nenda kaungane na watu wako, kwani mimi sipendi ufikwe na jambo kwa ajili yangu, isi-pokuwa jambo jema. Kwa kweli nimeamua kuwa na Husein ili niwe muhanga wake na nimkinge kwa nafsi yangu.'

Zuheir alimpa mke wake mali na kumkabidhi kwa baadhi ya watoto wa ami yake ili waende naye kwa watu wake. Mke wake huyo alisimama akiwa analia kumwacha mumewe huku akisema: 'Mwenyezi Mungu akuchagulie kile kilicho bora nawe, nakuomba unikumbuke mbele ya babu ya Husein Siku ya Kiyama...' Zuheir ali-waambia watu wake: 'Ambaye anapenda mionganoni mwenu anifuate, asiyetaka, basi hapa itakuwa ndio mwisho wetu.' Kisha akasema: 'Kisha nitawahadithia hadithi: Tulipigana (sehemu ijulikanayo kwa jina la Najrat), basi Mwenyezi Mungu akatupa ushindi, na tukapa-

ta ngawira, tukafurahishwa nazo. Suleyman al-Bahliy alitwambia: Je mmefurahi kutohana na ushindi aliyowapa Mwenyezi Mungu na kupata ngawira? Tulisema: Ndio. Akatwambia: Pindi mtakapowakuta vijana wa ukoo wa Muhammad, basi kuweni ni wenye furaha zaidi kwa kupigana upande wao kuliko hizi ngawira mlizozipata..., ama mimi nawaageni... ”⁴

Hivyo ndivyo mke wa Zuheir alivyoweza kumuweka mume wake katika njia ya mapambano kwa kutumia kauli yake. Basi kauli ya kweli na ya haki ina athari kubwa kwa kile kinacholengwa. Kwa hivyo mlinganiaji asifanye ubakhili wa kutoa kauli na kuitumia vyma. Na kwa mara nyingine, ni kwamba tudhihirishe silaha ya kauli kwa lengo la kuhudumia itikadi yetu iliyo adhimu, na lengo letu kubwa la tablighi.

---

⁴ A'yani Shia:Jz.4,Uk.92.

MWANAMKE NI ZAIDI YA MWANAMUME

Mageuzi ambayo yanatokana na wananchi wenyewe, na yanayolenga kutetea haki zao na kulinda ujumbe wao na itikadi zao...Basi ni nani wa kuyalinda mageuzi haya yenye ikhlasi dhidi ya maadui wenyewe chuki na wakandamizaji, na wale ambao wame-pinduliwa kwa lengo la kuwakomboa watu dhidi ya dhulma zao na uovu wao. Je, ndio pasubiriwe nguvu za kigeni zitokazo nje ya eneo la Kiislamu, ili zije zitetee mageuzi matukufu ambayo yalilenga katika kuwasaidia wananchi Waislamu, kuwakomboa na kuwaendeleza? Kwa kweli, ni jambo lisilowezekana, kwani nguvu za kigeni daima husaidia mageuzi yasiyo na mielekeo ya Kidini na harakati zenyekupotosha, ili wafanye kuwa ni daraja la kupitia kwa lengo la kuleta machafuko, kutawala na kupanua ushawishi wao ndani ya jamii ya Kiislamu, ili kuhakikisha wanapata maslahi yao ya kikoloni.

Ama mageuzi ya Kiislamu yenye ikhlasi ambayo chimbuko lake ni wananchi, hayasubiri msaada kutoka nje..., bali nguvu hizo zita-kuwa tayari kupambana dhidi ya mageuzi hayo na kuyafutilia mbali. Je, wafanyabiashara matajiri na watu wenyewe sauti ndio watayalinda mageuzi haya? Kwa ukweli, ilikuwa ni wajibu wa matajiri na vi-ongozi wa kijamii kusimama kidete katika kuyalinda na kuyahami mageuzi yenye ikhlasi ambayo yana lengo la kujitawala dhidi ya mashambulizi ya maadui. Lakini kwa masikitiko makubwa, watu wengi wa tabaka hili, huchukua msimamo hasi dhidi ya mageuzi matakatifu ya wananchi! Hii ni kutokana na kuvutiwa kwao kutokana na hali iliyopo, na kule kufaidika kwao kunakotokana na mfumo wa kimatabaka ambao wao wanajiona ni bora kuliko wengine, hata kama wananchi pamoja na mafunzo sahihi ya Uislamu yatadhurika.

Na pia wanakhofu kubwa juu ya kutekelezwa haki na uadilifu baada ya kufaulu kwa mageuzi, kwani katika kivuli cha serikali ya haki, wao hawatoweza kuwa na nafasi ya kufanya watakavyo, au kupata utukufu wowote wa kitabaka.

Kutokana na haya, ndio ikawa msimamo wa matajiri walio wengi ni msimamo wa uadui dhidi ya mageuzi ya Kiungu yaliyo ya haki, katika zama zote za historia, kama ambavyo Qur'ani inavyosisitiza kwa kusema:

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتَرْفُوهَا إِنَّا
بِمَا أَرْسَلْنَاكُمْ بِهِ كَافِرُونَ وَقَالُوا أَنْحُنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

“Na hatukumtuma mwonyaji yejote kwenye mji ila walisema wapenda anasa wake: Hakika sisi tunayakataa hayo mliyotumwa nayo. Na wakasema: Sisi tuna mali nyingi zaidi na watoto, wala sisi hatut-aadhibiwa.” (Qur'an, 34: 34-35).

Wanaojidekeza kwa starehe zao ni matajiri na watu mashuhuri katika jamii, na wale wenye kuchukua hatua dhidi ya harakati za wananchi za kutaka kusimamisha ujumbe wa Mwenyezi Mungu, watu hawa hutenda makosa makubwa ya kipumbavu mno. Wanafanya hivyo kwa sababu ya mafungamano yao pamoja na tawala za kidhalimu, na ni uovu wa wazi kabisa, na tawala hizo haziko tayari kuwahami dhidi ya dhulma na uovu, kwani muda wowote mtawala dikteta na dhalimu anaweza kumpotezea mfanyakishara mkubwa au mtu mashuhuri au kiongozi, vyanzo vyake vya maisha kwa kutaka tu kufanya jambo la upuuzi! Na haya tunayashuhudia katika

historia namna matajiri na viongozi walivyoporomoshwa na watawala waovu na madikteta.

Kwa hakika tajiri na kiongozi ambaye anauweka mustakabali wake katika mikono ya mtawala dikteta, ni kwamba mtu huyo anakabidhi nafsi yake kwa mtu afiriti, na wao watalazimika kufuata na kukubali amri za mtawala huyo muovu na kiburi chake, wamo katika mikono ya madhalili wakiwanyenyeka, na katika mikono ya watumwa wakiwati, hata kama watakuwa wanaamiliana na watu wengine kama viongozi wenyewe kuheshimiwa. Licha ya yote hayo, ni kwamba mageuzi ya wananchi, hayana budi kushinda na kuondosha tawala za dhulma na za uovu kwa uwezo wa Mwenyezi Mungu Mtukufu ambaye amewaaahidi wanyonge ushindi kama anavyosema:

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ
وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

“Na tunataka kuwafadhili waliodhoofishwa katika ardhi na kuwfanya wawe ni viongozi na kuwfanya ni warithi.” (Qur’ani, 28:5).

Basi ni kwa nini matajiri na viongozi wanashirikiana na upande wa dhulma wenyewe kula hasara na kuudhi upande wa haki, ambao mwishowe hauna budi ila kupata ushindi? Na ikiwa watu wengi wenyewe sauti katika jamii na wale wenyewe uwezo wa kimali, wanachukua msimamo huu mbaya dhidi ya mageuzi ya Kiungu ya kiraia, basi ni nani atakayeyahami mageuzi dhidi ya maadui wa Mwenyezi Mungu na raia? Hakuna mwingine wa kuyahami, isipokuwa wananchi wenyewe, kwani mageuzi yanatokana na wao kwa ajili ya manufaa yao, na yametokea kwa sababu ya faida yao, na yamepatikana kwa ajili ya kujikomboa kwao na kwa ajili ya furaha yao.

Na pindi wananchi wanapoamua kutetea haki zao na wakajipanga vizuri katika kukabiliana na adui, kwa kweli wanaweza kutokana na idhini ya Mwenyezi Mungu kukitokomeza kiburi cha Firauni na kuuvunja utawala wake wenye nguvu! Kwa kweli hayo ni matakwa ya Mwenyezi Mungu, na huo ndio msemo wa kihistoria aliousema Abul Qasim Ashabiy: “Pindi siku moja wananchi watakapotaka uhai, basi hakuna budi ila watakubaliwa na Kadari.”

Lakini (laana ya Mwenyezi Mungu iwe juu ya lakini), itakuwaje pindi dola itakapoweza kutumia mbinu mbalimbli za vitisho, kuhonga, na vyombo vyake vya habari vya upuuzi, ili kuwadanganya wananchi na kuwapotosha, na kuwasababishia mgawanyiko, unyonge na kusalimu amri? Kwa kweli katika hali kama hii mageuzi hushindwa vibaya mno, na hufikwa na janga lenye kuumiza, na hapo wananchi hubaki kwenye athari zake (za kushindwa), na kwa muda mrefu huwa chini ya utawala wa kidhulma na wa kibabe!

Na haya yalijitokeza katika mageuzi ya Imamu Husein (as), Kwa hakika alikaribia kupata ushindi na kukaribia kudhibiti uongozi katika mji mkuu wa Iraqi, al-Kufa, baada ya kuwasili balozi wake huko, na mwakilishi wake maalumu, ambaye ni Muslim ibn Aqil (as). Watu wengi wa mji wa al-Kufa walimpa mkono wao wa utiifu kwa mapenzi na utiifu. Muslim akawa anawapanga katika safu, na kuwatayarisha kutoka dhidi ya utawala wa kidhalimu wa Kibani Umayya, na pia kuwatayarisha kusalimu amri katika utawala wa Kiislamu ulio wa kiadilifu.

Lakini utawala wa baniumayya uliweza kuyadiriki mambo kimabavu. Ulimteua Ubaydullahi ibn Ziyad aliyekuwa gaidi na mdanganyifu kuwa gavana wa mji wa Kufa, na akaweza kuzizima harakati za Muslim ibn Aqil kabla ya kufikia katika ushindi. Wakati Ubaydullahi alipofika katika mji wa Kufa na kuingia katika kasri la utawala, alianza kutumia njia mbalimbali za udhalilishaji na za ku-

hadaa, na za vitisho na kuhonga, kwa lengo la kuwatenganisha kati ya raia na kiongozi wa harakati za mageuzi, Muslim ibn Aqil. Ubay-dullahi alipeleka rushwa na zawadi kwa viongozi wa makabila, na kuwaahidi ziada, na aliwazidishia mshahara wanajeshi na waajiriwa wengine, na aliwatia nguvuni viongozi mashupavu, na akawa anawatisha watu na kuwatishia kwa jeshi la Shamu.

Vitimbi vyake vilifanikiwa kuyadhoofisha maazimio ya watu waliyoyaazimia, na kuwadhalilisha na kuwahadaa, na akawa anawafarakisha na mwakilishi wa mageuzi, Muslim ibn Aqil, Ila yule ambaye imani yake ilikita vyema katika nafsi yake, akaweza kuvuka vikwazo vya matatizo na hatari, ahadi ya kweli ikathibiti vyema katika moyo wake.

Wakati huo mwanamke ndiye aliye kuwa kigezo kizuri cha ukweli. Kigezo ambacho ni cha aina yake na cha kupigiwa mfano, kwani ndiye peke yake aliye kabiliana na vitisho na njia za hadaa katika mazingira hayo ya kutisha. Mwanamke huyo ni Twaw'at, bibi Muumini aliye mwererevu, ambaye alimhifadhi mwakilishi wa kiongozi wa mageuzi, Muslim ibn Aqil pale ambapo watu walijitenga naye. Alimuhami kiongozi huyo na kumpa makazi wakati ambao watu wa mji wa Kufa walipomtenga. Kutokana na kitendo chake hi-cho cha kishujaa, aliweza kuwa juu (kuwa bora) ya wanaume waoga na wazembe wa jamii yake.

Baada ya kutiwa nguvuni Hani ibn Ur'wa, ambaye nyumba yake ndio iliyokuwa makazi ya Muslim ibn Aqil, na kitovu cha mageuzi, Muslim akawa anatafuta makazi mengine ya kuishi, ambayo yatakuwa mbali na majasusi wa utawala, na kuendeleza harakati za mageuzi. Siku hiyo, kushindwa na unyonge vilitawala katika nafsi ya kila mtu. Mara tu baada ya Muslim kumaliza Swala ya Isha, watu walijitenga mbali naye, na kila mmoja akaenda nyumbani kwake, huku kiongozi (Muslim) akiwa mpweke, akiwa amepigwa na bum-

buwazi, hajui aelekee kwenye nyumba ipi, ambayo humo ataende-leza harakati zake na kazi yake.

Ikawa anatembea katika njia za mji wa Kufa na vichochoro vyake katika usiku wa giza totoro. Mara akajikuta kwa mwanamke mwenye heshima akiwa amesimama katika mlango wa nyumba yake, kama kwamba akimuangalia mtu mionganoni mwa jamaa zake. Muslim alianza kumsalimia, yule mwanamke akamuitikia kwa uzi-to na kwa hadhari kubwa! Kisha akamwambia: “Unashida gani?” Muslim akamjibu: “Naomba maji.” Yule mwanamke akampelekea maji na akayanywa. Baada ya hapo Muslim akabakia mbele ya mlango akiwa amesimama! Yule mwanamke ambaye alikuwa akiit-wa Twaw’at. Alisema: “Je hujanywa maji?” Muslim alijibu: “Nime-kwishakunywa.” Twaw’at akamwambia: “Basi nenda kwa jamaa zako, kwani kubakia kwako hapa kunaleta shaka!”

Muslim akanyamaza kwa machungu, yule mwanamke akaka-riri kauli yake ya kumtaka aondoke, na huku Muslim akiwa kimya. Akakariri mara ya tatu, Muslim akaendelea kukaa kimya. Alimpigia makelele kwa kumwambia: “Subhanallah, mimi sikuruhusu kukaa kwenye mlango wangu!” Hapa Muslim hakuwa na budi ila kuondoka, lakini alimwambia yule mwanamke kwa sauti ya huzuni: “Mimi sina nyumba wala jamaa katika mji huu, je uko tayari kuchukua malipo kwa kunikaribisha kwako katika usiku huu, na huwenda nikakulipa malipo yako baada ya siku hii?”

Bibi Twaw’at alihisi kwamba yule mtu ni mgeni, na huwenda ni mtu mwenye umuhimu mkubwa, na yawezekana akaweza kulipa ujira kutokana na wema atakaotendewa, basi alimuuliza: “Wewe ni nani?” Alijibu: “Mimi ni Muslim ibn Aqil, watu wamenikadhibisha na kundanganya!” Bibi Twaw’at alisema katika hali ya mshangao: “Kweli wewe ni Muslim ibn Aqil?!” Alijibu: “Ndio.” Basi alimka-ribisha vyema, na alizingatia kwamba kufanya hivyo ni neema kub-

wa na fursa ya dhahabu, na ni jambo la kuafikiwa, ili aweze kutoa mchango kwa mwakilishi wa Imamu Husein (as) na balozi wa mageuzi na mlelewa wa Amirul Muuminina, Imam Ali ibn Abi Abi Talib (as).

Bibi Twaw'at alimwandalia makazi katika nyumba yake, na akampa chakula, lakini kutokana na huzuni aliyokuwa nayo katika nafsi yake kutokana na hali ya watu walivyokuwa hakuweza kula hata kidogo. Na baada ya kitambo kidogo aliwasili mtoto wa Bibi Twaw'at aliyekuwa akiitwa Bilali, ambaye alikuwa akimsubiri mlangoni. Bilali alimuona mama yake anakithirisha kuingia katika chumba alichokuwemo Muslim, na huku akibeba mahitaji mbalimbali, kama vile chakula, kinywaji, godoro, maji ya kutilia udhu... Bilali alimuuliza mama yake: "Je, una mgeni katika nyumba hii?" Bibi Twaw'at alimjibu: "Ndio, lakini sitokutajia isipokuwa baada ya kunipa ahadi na ule yamini (uape) ya kwamba hutoifichua siri yake." Bibi Twaw'at alijua vyema hali ilivyokuwa.

Bilali alimuahidi mama yake na kula yamini ya kwamba ataficha siri, na wala hatomwambia yejote. Basi ndipo mama mwenye huruma akampa mwanawe habari ya Muslim, Bilali alidhihirisha hali ya kuridhia habari hiyo aliyoipata. Muslim aliupitisha usiku ule akiwa anafikiri juu ya mambo ya umma, akisononeshwa na hali ya umma, akiumia kutokana na yale yanayojiri, lakini alikuwa akichukua ukakamavu na subira kwa kusoma Qur'ani na kuswali.

Bibi Twaw'at alimshukuru Mwenyezi Mungu katika usiku ule kutokana na neema hii kubwa, na huku akimhimidi kwa taufiki hii iliyo adhimu. Lakini wakati huo alikuwa na wasiwasi na khofu kwa yale ambayo yatamsibu mwakilishi wa mageuzi katika nyumba yake. Ama mtoto wake, Bilali, alilala kwa furaha na bashasha, akisubiri nuru ya asubuhi ipambazuke, ili awape habari njema za kumgundua alipo kiongozi shujaa, kwani utawala ulikuwa unamtafuta Muslim,

na kuahidi kutoa zawadi nono kwa atakayepeleka habari za Muslim.

Basi huyo Bilali aliyemkuta Muslim katika nyumba yao, bila ya kuhitaji kutoa juhudhi ya kumtafuta, akawa hana jingine ila kuitumia fursa kwa kupeleka habari kwa utawala ili apate zawadi nono na kupata cheo! Hivi ndivyo ambavyo nafsi yake ovu ilivyompambia. Bilali alitoka asubuhi mapema na akazifikisha habari za Muslim kwa mtawala wa Kiumayya, Ubaydullahi ibn Ziyad, naye aliharakisha kupeleka jeshi lililokuwa na silaha ili liizunguke nyumba ya Bibi Twaw'at kwa lengo la kumtia nguvuni Muslim ibn Aqil.

Wakati Muslim aliposikia kwato za farasi, alijitayarisha kukabiliana na maadui. Aliharakia kuchukua silaha, na alimuelekeea Bibi Muumini, Twaw'at, na akamshukuru kutokana na huduma alizompa, na alimwambia ya kwamba mtoto wake ndiye aliyetoea habari kwa utawala. Alisema kumwambia Bibi Twaw'at: "Mwenyezi Mungu akurehemu na akulipe kheri kutokana na kunihudumia mimi, kwa hakika nimejiwa kutokana na habari iliyotolewa na mtoto wako!"

Kutokana na habari hii moyo wa Bibi Twaw'at ulijawa na huzuni na maumivu, na kiza kikatawala katika macho yake, na dunia ikabana nafsi yake, hapo Muslim akawa anajitayarisha kutoka nje ya nyumba kabla ya jeshi halijaivamia nyumba ili asije akakosa fursa ya kupambana iwapo atakuwa ndani ya nyumba.

Nje ya nyumba ya Bibi Twaw'at kukatokea vita vikali kati ya mtu mmoja (Muslim ibn Aqil) na jeshi kubwa lililokuwa limesheni silaha na watu wengi mno wa ibn Ziyad. Watu walifazaishwa kutokana na ushujaa wa Muslim, basi walimtaka shauri asimamishe vita, na kumuahidi kumpa usalama iwapo atasalimu amri. Muslim alikataa kusalimu amri na kukataa usalama wa makhaini, basi aliendelea na mapambano na huku akiwarushia maneno kwa kusema: "Nimeapa, sitouwawa isipokuwa nikiwa mtu huru, hata kama ni-

kiona mauti ni kitu cha kuchukiza. Kila mtu siku moja atakutana na shari. Nachelea kudanganywa au kuhadaiwa.”

Watu walimzidi nguvu na kumjeruhi, na wakamshika mateka. Wale watu wakaingiwa na furaha ya ushindi. Hapo moyo wa Bibi Twaw’at ulizidi maumivu na huzuni, kwani ulikuwa pamoja na kiongozi aliyetekwa. Hatimaye Muslim aliuwawa, na zile harakati za mageuzi zikazimwa, lakini Bibi Twaw’at aliweza kuandika msimamo mamo madhubuti wa mageuzi katika daftari la historia, msimamo ambao unatuonesha namna mwanamke anavyowashinda wanaume.

MWANAMKE ATOA MALI YAKE KWA AJILI YA MAGEUZI

Mageuzi yoyote au harakati yoyote ile katika ulimwengu, haina budi kufikiria vyanzo nya mali ili kuendeleza harakati zake na shughuli zake za kimageuzi. Wanamageuzi wenye kazi mbalimbali wanahitaji mali kwa ajili ya mahitaji yao ya kimaisha, na pia shughuli zamageuzi zinahitaji mali kwa ajili ya kuzisimamia.

Basi ni wapi mageuzi hujipatia mali mbele ya tawala dhalimu na kandamizaji? Kwa kweli hili ni tatizo kubwa linalozikabili harakati za mageuzi zenye kulenga kuleta mabadiliko ya kweli. Ni tatizo la ukosefu wa mali, ni tatizo linalotishia kuzima harakati za mageuzi au harakati hizo kulazimika kuingia katika makubaliano yenye kuzitoa katika malengo yake. Kwani kunakuwa na makundi ya ndani na ya nje yanayojaribu kuyahodhi mageuzi na kuyatoa kwenye malengo yake kwa kuyachangia kile wanachokihitaji mionganoni mwa mali!

Lakini mageuzi yanayojitambua na yale yenye ikhlasi, ndio ambayo husalimika na tatizo hili, na kushikamana na malengo yake na misingi yake, na yanaweza kutegemea vyanzo vifuatavyo ili kukidhi mahitajio yake:

Kwanza: Mali za wanamageuzi wenyewe. Mwanamageuzi ambaye anajitolea kwa ajili ya kuyahudumia mageuzi, si sahihi kufanya ubakhili kwa mali anayoimiliki bali ni wajibu wake akubali kutoa kila kitu kwa ajili ya malengo ya mageuzi matukufu ambayo yeye ameyaamini. Ama mtu akiwa ni mwanamageuzi, na wakati huohuo anashughulishwa mno na kulinda amana ya mali yake au nyumba yake nzuri au gari lake la kifahari, kwa kweli hayo yatakuwa ni mageuzi ya uongo!

Pili: Ni kwa wanamageuzi kujaribu kuiokoa mali ya wananchi iliyoko katika mikono ya utawala, na kuitumia katika harakati za mageuzi, kwani milki ya utawala wa kidhalimu wenyewe kukandamiza si milki inayopaswa kulindwa na kuheshimiwa. Kwa hivyo ina-faa kwa wale wenyewe kutaka kuleta mabadiliko ya kweli kuichukua kwa kiwango wavezacho kwa ajili ya maslahi ya wananchi, kwani asiyekuwa na haki ya kutawala, pia hana haki ya kumiliki. Je kwa mfano, utawala ulio katika kiti cha uongozi kwa njia ya batili una haki ya kukusanya kodi na kuitumia ardhi na kupokea zawadi za watu kwa ajili ya watawala? Kwa hakika yule ambaye hana sifa za kuongoza nchi, huyo ni mporaji, basi hapaswi kumiliki, na anapomili ki huwa ni kutokana na unyang'anyi na uporaji. Haya ndio mambo ambayo hayakubaliwi na mafunzo ya Dini.

Hakika Mtume (saww) alijaribu kuuhodhi msafara wa Makuraishi ambao ulikuwa umebeba bidhaa za biashara kutoka Shamu kuelekea Makka, kwa sababu watawala wa Makka ambao msafara huo ulikuwa ni wa kwao walikuwa wanatawala kwa njia isiyo sahihi, wakipora mali za Waislamu, na kupenda vitu vya watu vilivyo vizuri. Kwa hakika wao walikuwa si watawala wa haki katika ardhi ya Mwenyezi Mungu, kwa hivyo hawakuwa na haki ya kumiliki. Na hivi ndivyo ambavyo pia Imamu Husein (as) alivyofanya wakati alipokuwa akielekea Karbala, alipofika katika kitongoji cha Tan'im, kilichokuwa karibu na mji wa Makka, aliwahodhi ngamia waliokuwa wamebeba zawadi na mapambo yaliyokuwa yakipelekwa kwa Yazid ibn Muawiya. Imamu Husein (as) alimpeleka mjumbe wake wa Yemen ili awahodhi ngamia hao, baada ya kuwahodhi, Imamu alisema: "Ambaye anapenda kutoka pamoja nasi, basi tutampa malipo yake na tutasuhubiana naye kwa wema, na anayetaka kuten-gana nasi, tutampa malipo yake." Basi baadhi ya watu wakajiunga pamoja naye na baadhi wakatengana naye, lakini ni kwamba zawadi

zile zikawa katika miliki ya Imamu Husein (as) na wala hazikufika kwa Yazid!⁵

Tatu: Ni Mwenyezi Mungu kuwazindua baadhi ya matajiri mionganoni mwa wananchi waweze kufahamu umuhimu wa mageuzi na kuyaunga mkono, na hatimaye kutoa mali zao ili kuendeleza harakati za mageuzi. Jambo hili lina umuhimu kama vile kuitoa nafsi, kwani Mwenyezi Mungu ameiambatanisha jihadi ya mali katika Qur'ani sambamba na jihadi ya nafsi katika Aya nyingi, anasema:

اْنفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهُدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

“Nendeni mkiwa wepesi na wazito, na mpigane jihadi katika njia ya Mwenyezi Mungu kwa mali zenu na nafsi zenu. Hilo ni kheri kwenu mkiwa mnajua.” (Qur’ani 9:41).

Na katika Aya nyengine anasema:

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولَئِي
الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فَضْلُ اللَّهِ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةٌ وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى
وَفَضْلُ اللَّهِ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

⁵ *Ashahidu wathawra*, uk.150

“Hawawi sawa waumini waliokaa wasiokuwa wenye madhara na wenye kupigana jihadi katika njia ya Mwenyezi Mungu kwa mali zao na nafsi zao. Amewatukuza Mwenyezi Mungu katika cheo wale wagiganao katika njia ya Mwenyezi Mungu kwa mali zao na nafsi zao kuliko waliokaa. Na wote Mwenyezi Mungu amewaahidi wema. Na amewatukuza Mwenyezi Mungu wenye kupigana Jihadi kwa malipo makubwa kuliko waliokaa.” (Qur’ani 4:95).

Kwa hakika mali ya Bibi Khadija pamoja na utajiri wale ilifanya kazi kubwa na ya muhimu katika kumsaidia Mtume (saww) katika ulinganio wake, kiasi ambacho Mtume (saww) alikilinganisha kitendo chake hicho na ushujaa na jihadi ya Imam Ali ibn Abi Talib (as), kama alivyosema: “Jihadi imesimama kwa mambo mawili: Kwa upanga wa Ali na mali ya Khadija.” Na mwanamke yejote aliyemwelewa kama Bibi Khadija, pindi anapomiliki mali hatooma mahala bora pa kuitumia mali yake kuliko katika nyanja ya Dini na kuinufaisha jamii. Ama mwanamke asiyehu na uoni sahihi na uelewa uliosalama, mali yake ataitumia kwenye maduka ya nguo na vipo-dozi tu!

Mwendo wa Bibi Khadija uliendelea katika Mageuzi ya Karbala na kazi yake ilikuwepo, kwani Bibi Maria binti Munkidh al-Abdiy alifanya kazi kama aliyoifanya Bibi Khadija katika kutoa mali yake na utajiri wake kwa ajili ya kusaidia mageuzi matukufu ya Kiislamu. Bibi Maria alikuwa akiishi katika mji wa Basra, na ukoo wake ulikuwa ni ukoo uliokuwa ukiheshimika katika jamii ya watu wa Basra, na pia ukoo wake unamchangi mkubwa katika kumnusuru Imam Ali ibn Abi Talib (as), kwani mume wake na watoto wake waliuwawa katika vita vya ngamia (vita kati ya Imam Ali na Bibi Aisha) wakiwa katika upande wa Imam Ali (as). Baada ya hapo Maria aliishi akiwa mjane katika nyumba yake, na huku akiwa anamiliki utajiri mkubwa. Kutokana na nafasi ya ukoo wake katika jamii, na

pia kutohana na maarifa na uchamungu aliokuwa nao, nyumba yake ilikuwa ni mahala pa makutano ya watu mashuhuri. Mashia wa Basra na viongozi wao, walikuwa kila usiku wakienda kwenye nyumba ya Maria na kujadiliana juu ya mambo yanayowahusu.

Wakati Imamu Husein (as) alipoazimia kuleta mageuzi yake matukufu na kuihama Hijazi, aliandika barua kwa watu mashuhuri wa Basra, akiwataka wajiunge naye katika mageuzi yake, lakini nafsi zao ziligubikwa na khofu na woga, na wakajizuia kutoa roho zao kwa ajili ya Dini yao na watu wao. Lakini Maria, mwanamke aliyekuwa mjane, alisimama kwa ukakamavu na kufanya kazi iliyoleta matunda kwa kuwashajiisha watu juu ya kumnusuru Imamu Hussein (as) na kuwahimiza juu ya kujiunga na mageuzi yake matukufu. Imepokewa kwamba alikwenda kwenye makao yake baada ya watu watukufu na mashuhuri kukusanyika, alisimama mbele yao na kuanza kulia na kuhuzunika. Watu walimuuliza juu ya kukasirishwa kwake.

Alisema: “Kwa hakika hajanikasirisha mtu yejote! Lakini mimi ni mwanamke, nifanye nini? Nimesikia ya kwamba Husein mtoto wa binti ya Mtume wenu amekuombeni mumsaidie, lakini hamko tayari kumsaidia!!”

Wale watu wakawa wanatoa sababu hii na ile, eti kwa kutohua na silaha. Akawauliza: “Je, hili ndilo linalokuzuieni?” Wakajibu: “Ndio.” Bibi Maria alimuelekea jirani yake na kumwambia: “Nenda chumbani na unilettee mfuko kadhaa.” Yule jirani akaenda, na akarudi na mfuko. Bibi Maria aliufungua mfuko na akamwaga katika ardhi, ikawa ni dinari na dirhamu zimetawanyika, akasema: “Kila mtu kati yenu achukue anazozihitaji, na aende akamnusuru Bwana wangu na Kiongozi wangu, Husein!” Hivi ndivyo ambavyo Bibi Maria alivyotoa funzo la mageuzi lenye kukifikia kila kizazi, wakati alipotoa mali yake ili wanamageuzi waende kuyanusuru mageuzi.

MWANAMKE ALIKATAA MAJI KWA LENGO LA KUUNGANA NA MAGEUZI

Pindi wanamageuzi wanapokabiliwa na kipigo kikali, jambo hili linakuwa ni changamoto kubwa, na kusumbuliwa na matatizo na miba ambayo imeoteshwa katika njia ya mageuzi na mbele ya wanamageuzi. Je katika hali hiyo, inawapasa wananchi wakae tu waki-funga mikono yao, wakishuhudia kuuwawa kwa watoto wao wema na wahami wao wenye kutetea haki bila ya kuchukua hatua yoyote? Hapan...

Kwa hakika kuwa na msimamo hasi na kutokuchukua hatua, ni msimamo wa kiuhaini. Kwa sababu jambo hilo si mapambano ya mtu binafsi, au kugombania maslahi kati ya wanamageuzi na utawala, bali ni mapambano ya haki kwa ajili ya maslahi ya umma, na kwa ajili ya kunyanya neno la haki na kutetea haki za watu na uhuru wao. Na pindi wananchi wanapokuwa na msimamo hasi dhidi ya wanamageuzi, jambo hili linawashajiisha watawala kuendelea kuwashushia adhabu kali wanamageuzi, na kuwatia kiburi kwa kubuni aina mbalimbali za mateso ili kuyazima mageuzi matukufu. Hali hii huzidisha ukandamizaji na vitisho dhidi ya wananchi vinyofanya na utawala wa kidhalimu kwa sababu ya wananchi kuacha kwao kuwasaidia wanamageuzi kwa ajili ya kutetea haki zao na heshima yao.

Imamu Ali (as) amesema:

“Lau kama msingeitelekeza haki kwa kutoinusuru, na msinge-legea kuitweza batili, asingekuwa na tamaa kwenu asiyekuwa mfano wenu, na asingekuwa na nguvu aliyekuwa na nguvu juu

yenu.”⁶Huu ni ukweli uliothibiti, umethibitishwa na matukio ya zama. Basi taifa lolole litakalozembea kuleta mageuzi na kuwadharau wanamageuzi, ni kwamba taifa hilo litabaki kwa muda mrefu katika ukandamizwaji na kudhalilishwa. Kwa mfano watu wa Iraq walipozembea, na wengi wao kuchukua msimamo hasi juu ya mageuzi ya Imam Husein (as) chini ya kauli mbiu isemayo: “Husein ni mtawala na Yazid ni mtawala, na sisi hatuna haja ya kuingilia kati ya watawala wawili!” Kutokana na msimamo wao huo, ulipatikana mwanya kwa utawala wa Yazid kuyazima mageuzi na kuwamaliza mashujaa wake na wao wakiangalia tu, lakini ni nini kilichowasibu baada ya hapo?

Natija yake ilikuwa ni kuishi chini ya utawala wa kidhalimu wa Kibanu Umayya, uliokuwa ukiwaonjesha unyonge na udhalili kwa muda wa nusu karne takribani!

Historia inatuambia ya kwamba, mmoja kati ya viongozi wa Kibanu Umayya huko Iraq, naye ni Hajjaj ibn Yusuf Athaqafiy, am-baye aliiongoza Iraq kwa muda wa miaka ishirini, baada ya kufa kwake walihisabiwa watu aliowauwa, walifkia idadi ya watu laki moja na ishirini elfu, pia alipokufa, kulikuwa na wanaume elfu ham-sini na wanawake elfu thelathini aliowaweka mahabusu. Kati ya wanawake hao, kulikuwemo elfu kumi na sita wasiokuwa na nguo. Alikuwa akiwaweka mahabusu wanawake na wanaume sehemu moja, na mahabusu yake yalikuwa hayana paa la kuweza kuwasitiri wafungwa dhidi ya jua la kiangazi wala mvua na baridi ya masika!⁷

Imamu Husein (as) aliwatahadharisha watu wa Iraq dhidi ya hali hii ngumu kwa kupitia hotuba yake aliyoitoa mbele ya jeshi katika jangwa la Karbala, mwezi kumi ya mfunguo nne, alisema kwenye hotuba hiyo:

⁶ *Nahjul Balaghah*:Khutba Na.166.

⁷ *Muruju dhahbiy lil-Masoudiy*: Jz.2,Uk.157.

“Maangamizi na huzuni viwe juu yenu enyi watu, kilichotusukuma kupambana ni kutokana na uonevu uliokusibuni chini ya utawala mbaya na wa kidhalimu, tumepambana dhidi ya yule anayekutawaleni kwa mabavu na kwa ugandamizaji, basi ilikuwa inafaa zaidi nyinyi kuwasaidia wanamageuzi wanaopigana kwa ajili yenu na sio kuusaidia utawala wenye kukukandamizeni. Basi sisi hatupambani na utawala kwa sababu ya uadui uliopo kati yetu na utawala huo, bali ni kwa sababu utawala huo ni adui wa kila raia, mna nini! Mnawaunga mkono hawa (watawala waovu), na kutuacha mkono sisi?! Naapa kwa Mwenyezi Mungu, hamtobakia baada yake (utawala huu), isipokuwa kwa muda mfupi kama mpanda farasi, mpaka awazungusheni mzunguko wa jiwe la kusagia na khofu na ugaidi uenee katika safu yenu.”⁸

Basi ni juu ya wananchi kuwa waangalifu juu ya nafasi zao na kutambua wajibu wao katika kuyaunga mkono mageuzi ya dhati, na kuwatetea wanamageuzi na kuwahami, na inamuwajibikia kila mtu mionganoni mwa wananchi atekeleze wajibu wake wa kuyatumikia mageuzi kwa kuwaunga mkono wanamageuzi. Ikiwa hawezi kujingga katika safu za wapiganaji, basi awasaidie kimali, au achangie katika kuyatangaza mageuzi na kueleza malengo yake na sera zake, au afanye kila jambo lolote ambalo litaonesha kuungana kwake na wanamageuzi, na atangaze upinzani wake dhidi ya siasa za utawala kandamizi na matendo yake, kwa kufanya mgomo, maandamano au jambo lolote lile.

Watoto wadogo wa kiume wa Imamu Husein (as) na mabinti zake wadogo, walipokuwa wakiishi katika ardhi ya Karbala, waliposhuhudia namna wanamageuzi walivyokuwa wakianguka chini baada ya kushambuliwa na maadui, hawakuridhika kuwa na msimamo hasi, au kuwa ni waangalizi tu, bali walikuwa wakitafuta njia ya kuungana

⁸ *Maqtalul Husein.*

na wanamageuzi hao na kutaka kuonesha kupinga kwao vitendo vya maadui. Waliipata njia ya kuungana nao na kuonesha upinzani wao, lakini ilikuwa ni njia ngumu, na walivumilia kwa vile hawakuwa na njia nyingine, kwani waliyakataa maji licha ya kuwa walikuwa wamesibiwa na kiu kali sana, na badhi yao walikufa kutokana na kiu. Lakini waliazimia kuyakataa maji siku hiyo na kuyagomea, kwani hiyo ndio iliyokuwa njia pekee ya kuonesha msimamo wao.

Mmoja wa maadui aliwaonea huruma watoto wakati alipowaona wanaanguka chini kutokana kiu, baada ya kuupitisha mchana kwa tabu. Waligubikwa na machungu na masaibu, walikikosa kila kitu, baba, mahema, mizigo, mpaka hereni zilinyofolewa kutoka katika masikio ya mabinti wadogo! Baada ya kuumaliza mchana huu ulio-jaa machungu, kiu ilianza kuwanyang'anya nguvu za viwiliwili vili-vyokuwa dhaifu, ikawa wanaanguka katika mchanga wa Karbala. Mmoja kati ya wanajeshi aliguswa kutokana na hali yao, alikwenda kwa Umar ibn Sa'd na akamuuliza ikiwa kama alikusudia kuwauwa mateka na watoto.

Baada ya Umar ibn Sa'd kumjibu kwamba hakusudii kufanya hivyo, alimtaka ruhusa ili achukue chombo cha maji ili awaondoshee kiu yao, Umar hakumkatalia. Kwa haraka mwanajeshi yule akakimbilia kwenye mto, na akakijaza chombo maji, na akayapeleka kwa watoto wakiwa wamesimama katika mstari mrefu wakishangaa, wakiwa hawajui yanayoendelea mbele yao.

Yule mwanajeshi aliwasili na chombo kilichojaa maji, akampa wa kwanza, alidhani kwamba atakishika kile chombo kwa mikono yake yote miwili, na kunywa maji yote yaliyomo, lakini mtoto alipoyaona maji alikataa kuyanywa! Alimpa chombo mtoto wa pili, naye pia alikataa kuyanywa! Alimpa wa tatu, wanne, watano, wote walikataa kuyanywa!

Ama wa mwisho kati yao alikuwa ni binti mdogo, alikishi-ka chombo na kisha akakimbia kuelekea katika uwanja uliotokea mapigano, yule binti akakutana na mtu mmoja, akamuuliza: “Unak-wenda wapi?” Yule binti akasema: “Nakwenda kwa Husein, kwani ye ye alikuwa na kiu, nataka kumpelekea Husein.” Yule mtu akam-wambia: “Husein ameuwawa!”

Yule binti alikitupa kile chombo na akakivunja na maji yakam-wagika, na akasema: “Oh! Unyonge mkubwa nilionao!”

Ni kitu gani walichokuwa nacho watoto isipokuwa njia ya ku-kataa udhalili na unyonge? Na ni zawadi gani waliyokuwa nayo kwa ajili ya Imam Husein (as) ya kuthibitisha kumuunga kwao mkono zaidi ya kukivunja chombo cha maji? Hivi ndivyo ambavyo binti huyu mdogo alivyodhihirisha ukataaji wake wa maji na kukivunja chombo kuwa pamoja na mageuzi, na kuwahurumia wanamageuzi ambao waliuwawa wakiwa na kiu.

Ni kweli, kwa hakika mageuzi huzidisha umri, na gurudumu la historia hukata masafa marefu kwa haraka sana kwa kupitia ma-geuzi. Kwani humkuza mtoto kiasi cha kufikia mwaka mzima baada ya saa moja, na kiasi cha kufikia karne moja baada ya siku moja, na huanza kubeba majukumu ya umma akiwa katika umri mdogo.⁹

---

⁹ *Ashahidu wathawra*: Uk.231

MWANAMKE ALIFAULU KWA KUFA KISHAHIDI

Ni njia gani iliyo rahisi zaidi na iliyo bora zaidi ya kuifikia Pepo?

Kwa kauli ya mara moja na kwa mujibu wa maandiko ya Kidini, ni kufa kishahidi.

Kufa kishahidi ni njia fupi sana ya kuelekea Peponi, na ni njia inayomfanya mtu aepukane na kitendo cha kuhakikiwa na kuhesabiwa Siku ya Kiyama. Kwa hakika shahidi anaihama dunia na kwenda Peponi mara tu baada ya kuuwawa, kama ilivyokuja katika Hadithi: “Hakika kichwa cha shahidi hufika katika mikono ya mahurulayni wa Peponi kabla ya kufika katika ardhi ya mapambano...”

Na siku moja Mtukufu Mtume (saww) alimuona mtu akiomba kwa kusema: “Ewe Mola Wangu, hakika mimi nakuomba kilicho bora zaidi kati ya vile uombwavyo, basi nipe kilicho bora zaidi ya vile utoavyo.” Mtume (saww) alimwambia: “Ikiwa utakubaliwa dua yako, basi damu yako itamwagwa katika njia ya Mwenyezi Mungu.”¹⁰

Kufa kishahidi ndilo jambo bora zaidi linaloombwa kutoka kwa Mwenyezi Mungu, na ni jambo bora zaidi analompa mtu miongoni mwa waja Wake. Muumini wa kweli mwenye uelewa, hachagui mbadala wa kufa kishahidi, kwani kukosa shahada ndani ya wakati wake, ina maana ya kusubiri mauti ya rahisi katika kitanda, Imam Ali (as) anasema: “Naapa kwa Yule ambaye nafsi yangu imo mikononi Mwake, mapigo elfu moja kwa upanga, ni mepesi zaidi kwangu kuliko kufa katika kitanda.”¹¹ Hivi ndivyo ambavyo kufa kishahi-

¹⁰ *Al-Fiqhu, Kitabul Jihadi Liayaatillahi Sayyid Muhammad Shirazi*: Jz. 1, Uk. 12.

¹¹ Kitabu kilichotangulia: Jz. 2, Uk. 150.

di kulivyo na thamani ya hali ya juu, na ndio kikomo cha kheri na wema.

Imamu as-Sadiq (as) amesema kutoka kwa Mjumbe wa Mwenyezi Mungu (saww) kwamba amesema: “Juu ya kila wema kuna wema mpaka mtu auwawe katika njia ya Mwenyezi Mungu, pindi atakapouwawa katika njia ya Mwenyezi Mungu, basi hakuna wema wowote juu yake.”¹² Kutokana na uelewa huu wa hali ya juu, mashujaa wa Karbala walikuwa wakingojea kufa kishahidi na kukikaribisha kifo cha namna hiyo.

Mama wa mtoto ambaye alikuwa akipigana katika njia ya Mwenyezi Mungu, alikuwa hamsikitikii wala kuumia kwa ajili yake, bali akimuonea choyo na kutamani ashindane naye katika kupata fadhila za kufa kishahidi. Na mke ambaye mume wake alipotoka kuelekea katika uwanja wa mapambano, alitamani awe pamoja naye amsaidie katika mapambano yake katika njia ya Mwenyezi Mungu, na abahatike kupata kufa kishahidi kama mume wake. Kwa mfano, Abdullahi ibn Umeyri alipokuwa akipambana kwa hamasa, na huku akisema wakati alipokuwa akipigana: “Ikiwa hamnijui, basi mimi ni ibn Kalbiy, mimi ni mtu mwenye nguvu na mwenye upanga ukatao, nami si dhaifu wakati wa mapambano” Baada ya mke wake Ummu Wahbi, kusikia maneno hayo, alitoka kwenye hema na akashika gongo mkononi mwake na huku akielekea kwenye uwanja wa vita, akimuhamasisha mume wake kuendelea na vita kwa kusema: “Baba yangu na mama yangu wawe ni fidia kwako, pigana kuwatetea watu wema, kizazi cha Muhammad (saww).”

Mume wake alijaribu kumrudisha katika hema, lakini alikataa kurudi lau kama si Imamu Husein (as) kumkimbilia na kumtaka arudi kwenye hema, kwani mpango wa vita haukulenga kuwashirikisha wanawake. Imamu Husein (as) alimwambia Ummu Wahbi:

¹² Kitabu kilichotangulia: Jz.2, Uk. 150.

“Mmelipwa wema kutokana na kuwatetea Ahlulbayti, rejea, Mwenezezi Mungu amekurehemu, kwani wanawake hawana wajibu wa kupigana jihadi.” Ummu Wahabi aliiitikia wito wa Imam Hussein (as), na akarudi katika hema, na huku huzuni ikila nafsi yake kwa vile hakuweza kushiriki katika vita! Lakini Ummu Wahabi alikuwa hatulii katika hema, mpaka ilipomjia habari ya kufa kishahidi mume wake katika njia ya Mwenyezi Mungu, hapo akatoka akawa anatafuta mwili wa mume wake kwenye ile miili iliyouliwa katika ardhi ya Karbala, na alipoufikia alikaa pembezoni mwa mwili wake uliotapakaa damu ya kishahidi, hapo nafsi yake ikajawa utulivu, faraja na ushuja, akampongeza kwa kufa kishahidi na kumwambia maneno yanayoashiria imani yake na ikhlasi: “Nakupongeza sana kwa kupata Pepo..., namuomba Mwenyezi Mungu Mtukufu ambaye amekuruzuku Pepo anikutanishe nawe...”

Wakati Ummu Wahabi akiwa katika maombi, mara Shimri ibn Dhiy Jawshan akamuamrisha kijana wake, Rostam, amuuwe, yule kijana akampiga fimbo ya chuma katika kichwa chake, akapoteza maisha yake, na Bibi huyo akaungana na mume wake shahidi, na damu yake ikachanganyika na damu ya mume wake, na akaungana naye kwenda Peponi...

Ni namna hii, mwanamke huyo alifuzu kwa kufa kishahidi.

ORODHA YA VITABU VILIVYO CHAPISHWA NA AL-ITRAH FOUNDATION

---

1. i) Qur'an Tukufu – Pamoja na Tarjuma ya Kiswahili
ii) Qur'an Al-Kariim - Tafsir Al-Kashif Juzuu ya kwanza mpaka Thelathini
2. Uharamisho wa Riba
3. Uharamisho wa uwongo Juzuu ya Kwanza
4. Uharamisho wa uwongo Juzuu ya Pili
5. Hekaya za Bahlul
6. Muhangwa wa Imam Hussein (A.S.)
7. Mikingamo iliyomzunguka Imam Ali (A.S.)
8. Hijab vazi Bora
9. Ukweli wa Shia Ithnaashari
10. Madhambi Makuu
11. Mbingu imenikirimu
12. Abdallah Ibn Saba
13. Khadijatul Kubra
14. Utumwa
15. Umakini katika Swalaa
16. Misingi ya Maarifa
17. Kanuni za Ndoa na maadili ya Familia
18. Bilal wa Afrika
19. Abudhar
20. Usahihi wa Historia ya Uislamu na Waislamu
21. Salman Farsi
22. Ammar Yasir
23. Qur'an na Hadithi
24. Elimu ya Nafsi
25. Yajue Madhehebu ya Shia
26. Ukusanyaji na Uhifadhi wa Qur'an Tukufu
27. Al-Wahda

28. Ponyo kutoka katika Qur'an
29. Uislamu mfumo kamili wa maisha ya kijamii
30. Mashukio ya Akhera
31. Al Amali
32. Dua kwa Mujibu wa Ahlulbayt (a.s)
33. Udhuu kwa Mtazamo wa Qur'ani na Sunna
34. Haki za wanawake katika Uislamu
35. Mwenyezi Mungu na sifa zake
36. Kumswalia Mtume (s)
37. Nafasi za Ahlul Bayt (a.s)
38. Adhana
39. Upendo katika Ukristo na Uislamu
40. Qur'ani na Kuhifadhiwa Kwake
41. Maana ya laana na kutukana katika Qur'ani Tukufu
42. Kupaka juu ya khofu
43. Kukusanya Sala Mbili
44. Bismillah ni sehemu ya Qur'ani na husomwa kwa Jahara
45. Kuwaongoza vijana wa kizazi kipyta
46. Kusujudu juu ya udongo
47. Kusheherekea Maulidi Ya Mtume (s)
48. Tarawehe
49. Malumbano baina ya Sunni na Shia
50. Kupunguza Swala safarini
51. Kufungua safarini
52. Umaasumu wa Manabii
53. Qur'an Yatoa Changamoto
54. as-Salaatu Khayrun Mina - 'n Nawm
55. Uadilifu wa Masahaba
56. Dua e Kumayl
57. Sauti Ya Uadilifu wa Binadamu
58. Umaasumu wa Mitume - Faida Zake Na Lengo Lake
59. Umaasumu wa Mitume - Majibu Ya Aya Zenye Utata
60. Umaasumu wa Mitume - Umaasumu wa Mtume Muhammad (s)

61. Nahju'l-Balaghah - Juzu ya Kwanza
62. Nahju'l-Balaghah - Juzu ya Pili
63. Kuzuru Makaburi
64. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Kwanza
65. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Pili
66. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Tatu
67. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Nne
68. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Tano
69. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Sita
70. Tujifunze Misingi Ya Dini
71. Sala ni Nguzo ya Dini
72. Mikesha Ya Peshawar
73. Malezi Ya Mtoto Katika Uislamu
74. Ubora wa Imam 'Ali na Ushia ndio njia iliyonyooka
75. Hukumu za Kifikihi zinazowahusu Wanawake
76. Liqaa-u-llaah
77. Muhammad (s) Mtume wa Allah
78. Amani na Jihadi Katika Uislamu
79. Uislamu Ulienea Vipi?
80. Uadilifu, Amani na Mtume Muhammad (s)
81. Dhana ya Ndoa ya Mitala na Ndoa za Mtume Muhammad (s)
82. Urejeo (al-Raj'ah)
83. Mazingira
84. Utokezo (al - Badau)
85. Hukumu ya kujenga juu ya makaburi
86. Swala ya maiti na kumlilia maiti
87. Uislamu na Uwingi wa Dini
88. Mtoto mwema
89. Adabu za Sokoni Na Njiani
90. Johari za hekima kwa vijana
91. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Kwanza
92. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Pili
93. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Tatu

94. Tawasali (AT- TAWASSUL)
95. Imam Mahdi katika Usunni na Ushia
96. Hukumu za Mgonjwa
97. Sadaka yenye kuendelea
98. Msahafu wa Imam Ali
99. Maimamu wa Ahlul Bait – Ujumbe na Jihadi
100. Idi Al-Ghadir
101. Kusoma sura zenye Sijda ya wajibu
102. Hukumu zinazomuhusu mkuu wa kazi na Mfanyakazi
103. Huduma ya Afya katika Uislamu
104. Sunna za Nabii Muhammad (saww)
105. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya Kwanza)
106. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya Pili)
107. Shahiid Mfiadini
108. Mwanamke Na Sharia
109. Ujumbe -Sehemu ya Kwanza
110. Ujumbe - Sehemu ya Pili
111. Ujumbe - Sehemu ya Tatu
112. Ujumbe - Sehemu ya Nne
113. Mariamu, Yesu na Ukristo kwa mtazamo wa Kiislamu
114. Hadithi ya Thaqlain
115. Ndoa ya Mutaa
116. Ukweli uliopotea sehemu ya Kwanza
117. Ukweli uliopotea sehemu ya Pili
118. Ukweli uliopotea sehemu ya Tatu
119. Ukweli uliopotea sehemu ya Nne
120. Ukweli uliopotea sehemu ya Tano
121. Mkutano wa Maulamaa wa Baghdad
122. Safari ya kuifuata Nuru
123. Fatima al-Zahra
124. Myahudi wa Kimataifa
125. Kuanzia ndoa hadi kuwa Wazazi
126. Visa vyta kweli sehemu ya Kwanza

127. Visa vya kweli sehemu ya Pili
128. Elimu ya Ghaibu ya Maimamu
129. Mwanadamu na Mustakabali wake
130. Imam Ali ('a) Ndugu wa Mtume Muhammad (s) (Sehemu ya Kwanza)
131. Imam Ali ('a) Ndugu wa Mtume Muhammad (s) (Sehemu ya Pili)
132. Khairul l'Bariyyah
133. Uislamu na mafunzo ya kimalezi
134. Vijana ni Hazina ya Uislamu
135. Adhana ni Ndoto au ni Wahyi?
136. Tabaruku
137. Saada Kamili – Kitabu cha Kiada cha Maadili
138. Vikao vya furaha
139. Shia asema haya Sunni asema haya Wewe wasemaje?
140. Visa vya wachamungu
141. Falsafa ya Dini
142. Kuhuzunika na Kuomboleza
143. Sunna katika Kitabu Fiqhi al-Sunnah
144. Mjadala wa Kiitikadi
145. Kuonekana kwa Allah
146. Tabia njema kwa Mujibu wa Ahlul-Bayt (Sehemu ya Kwanza)
147. Tabia njema kwa Mujibu wa Ahlul-Bayt (Sehemu ya Pili)
148. Ndugu na Jirani
149. Ushia ndani ya Usunni
150. Maswali na Majibu
151. Mafunzo ya hukmu za ibada
152. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kisunni No 1
153. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kisunni No 2
154. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kisunni No 3
155. Abu Huraira
156. Vipengee kadhaa katika Swala ya Jamaa na Msikitii.
157. Mazingatio kutoka katika Qur'an - Sehemu ya Kwanza
158. Mazingatio kutoka kaitka Qur'an - Sehemu ya Pili
159. Mazingatio kutoka katika Uislamu - Sehemu ya kwanza

160. Mazingatio kutoka katika Uislamu - Sehemu ya Pili
161. Shia na Qur'ani – Majibu na Maelezo
162. Falsafa ya Mageuzi ya Imam Husein (a.s)
163. Amali za Mwezi Mtukufu wa Ramadhani
164. Elimu ya Tiba za Kiislamu - Matibabu ya Maimamu
165. Uislamu Safi
166. Majlisi za Imam Husein Majumbani
167. Je, Kufunga Mikono
168. Uislam wa Shia
169. Amali za Makka
170. Amali za Madina
171. Asili ya Madhehebu katika Uislamu
172. Sira ya Imam Ali kuhusu Waasi
173. Ukweli uliofichika katika neno la Allah
174. Uislamu na Mifumo ya Uchumi
175. Umoja wa Kiislamu na Furaha
176. Mas'ala ya Kifiqhi
177. Jifunze kusoma Qur'ani
178. as-Sahifatul Kamilah as-Sajjadiyyah
179. Hayya 'Alaa Khayri'l-'Amal Katika Adhana
180. Ukweli kuhusu Funga ya Siku ya Ashura
181. Dua za Miezi Mitatu Mitukufu (Rajabu, Shaabani na Ramadhani)
182. Uadilifu katika Uislamu
183. Mahdi katika Sunna
184. Maswali Ya Uchunguzi Kuhusu Uislam
185. Kazi na Bidii ni njia ya maendeleo
186. Abu Talib – Jabali Imara la Imani
187. Ujenzi na Utakaso wa Nafsi
188. Vijana na Matarajio ya Baadaye
189. Historia maana na lengo la Usalafi
190. Ushia – Hoja na Majibu
191. Mateso ya Dhuria wa Mtume (saww)
192. Maombolezo – Msiba wa Bwana wa Mashahidi (a.s.)

193. Shahidi kwa Ajili ya Ubinadamu
194. Takwa
195. Upotoshaji Dhahiri katika (Turathi) Hazina ya Kiislamu
196. Amirul Muuminina ('as) na Makhalfi
197. Tawheed Na Shirki
198. Kuvunja hoja iliyotumika kutetea Uimamu wa AbuBakr
199. Adabu za vikao na mazungumzo
200. Hija ya Kuaga
201. Uwazi baina ya Maslahi na Vikwazo
202. Fadhila za watukufu watano katika Sahih Sita
203. Mdahalo baina ya Mwanachuoni wa Kisunni na Kishia (Al- Muraja'aat)
204. Utawala na Uendeshaji katika Sera ya Imam Ali (as)
205. Imam Husain ni Mfumo wa Marekebisho na Mageuzi
206. Mtazamo kuhusu msuguano wa Kimadhehebu
207. Nchi na Uraia – Haki na wajibu kwa Taifa
208. Mtazamo wa Ibn Taymiyyah juu ya Imam Ali (as)
209. Uongozi wa Kidini – Maelekezo na Utekelezaji wa Kijamii
210. Maadili ya Ashura
211. Mshumaa – Shahidi na Kifo cha Kishahidi
212. Mizani ya Hekima – Hadithi za Ahlul Bait (as) – Sehemu ya Kwanza
213. Imam Ali na Mambo ya Umma
214. Imam Ali na Mfumo wa Usawa
215. Uimamu na Tamko la Kutawazwa
216. Mfumo wa Wilaya
217. Vipi Tutaishinda Hofu?
218. Kumswalia Mtume ni Ufunguo wa Utatuzi wa Matatizo
219. Maeneo ya Umma na Mali Zake
220. Nahju 'L-Balagha – Majmua ya Khutba, Amri, Barua, Risala, Mawaidha na Semi za Amirul-Muuminin Ali bin Abu Talib (a.s.)
221. Mukhtar – Shujaa aliyelipiza kisasi dhidi ya wauaji wa Imam Husein (as) hapo Karbala
222. Mazingatio Katika Swala
223. Imam Hasan na Mfumo wa Kujenga Jamii

224. Vyakula Na Vinywaji
225. Kuelewa Rehema ya Mwenyezi Mungu
226. Tiba ya Maradhi ya Kimaadili
227. Yafaayo kijamii
228. Shia Na Hadith - Majibu na Maelezo
229. Mkakati wa Kupambanana Ufakiri
230. Mtazamo Mpya - Wanawake katika Uislamu
231. Taqiyya Kwa Mujibu Wa Sheria Ya Kiislamu
232. Imam Mahdi Na Bishara Ya Matumaini
233. Jihadi
234. Majanga Na Jukumu La Jamii
235. Muhadhara wa Maulamaa
236. Mashairi ya Kijamii
237. Ngano ya kwamba Qur'ani imebadilishwa
238. Mwanamke Katika Harakati Za Mageuzi
239. Shia Na Sahaba - Majibu na Maelezo
240. Yusuf Mkweli
241. Hotuba Za Kiislamu Juu ya Haki Za Binadamu
242. Ugaidi wa Kifikra katika Medani ya Kidini

KOPI NNE ZIFUATAZO ZIMETAFSIRIWA KWA LUGHA KINYARWANDA

---

1. Amateka Ya Muhammadi (s.a.w.w) Na Aba' Khalifa
2. Nyuma yaho naje kuyoboka
3. Amavu n'amavuko by'ubushiya
4. Shiya na Hadithi

ORODHA YA VITABU VILIVYO CHAPISHWA NA AL-ITRAH FOUNDATION KWA LUGHA YA KIFARANSA

---

1. Livre Islamique